

Otázky ke státním závěrečným zkouškám pro prezenční a kombinované magisterské studium Studijních oborů Veřejná ekonomika a Veřejná ekonomika a správa

Akademický rok 2011 / 2012

Vzhledem k charakteru otázek (jsou zaměřeny problémově) se předpokládá, že jejich znění, smysl a případnou strukturu odpovědí budou studenti konzultovat s vyučujícími KVE. Z těchto důvodů je u každé otázky stanoven její garant a další konzultující. Předpokládá se, že se pro danou otázku studenti primárně obrátí na ně.

1. Jako vedoucí (vámi vybraného) oddělení městského úřadu jste v týmu tajemníka úřadu, který má za úkol připravit systém hodnocení pracovníků. Navrhněte systém hodnocení pracovníků svého oddělení, tj.:

- definujte cíl hodnocení (vaše hledisko zaměstnavatele),
- charakterizujte zvolenou formu hodnocení,
- vymezte jednotlivá kritéria hodnocení,
- vyberte a zdůvodněte výběr metody hodnocení, kterou využijete.

Jakých chyb byste se při hodnocení pracovníků měl vyvarovat?

Garant: Špalková

Konzultant: Lukášová

2. Jste vedoucím pracovníkem Ministerstva pro místní rozvoj a vaším úkolem je připravit materiál, ve kterém máte vyhodnotit probíhající deregulaci nájemného z bytů. Stručně popište proces deregulace, tj. důvody jeho nastartování, průběh a potenciální problémy po jeho ukončení. Vysvětlete, zda a jakým způsobem ovlivní deregulace nájmu situaci na trhu bydlení. Definujte, jaká je role státu v tomto procesu, dojde k nějakým změnám v roli státu po ukončení deregulace?

Garant: Špalková

Konzultant: Špalek

3. Vaše město je zřizovatelem příspěvkové organizace. Jste pověřený pracovník, který jde provádět komplexní kontrolu hospodaření do této příspěvkové organizace. Na co se při své kontrole zaměříte a zjistíte-li nedostatky, jak je můžete z pozice zřizovatele řešit? Uveďte možná rizika a příklady nedostatků a nevhodnosti a způsob provádění kontroly, včetně užití kontrolních metod a postupů. (Využijte znalosti z rozpočtnictví a účetnictví příspěvkové organizace, ekonomiky neziskových organizací a zákona o finanční kontrole ve veřejné správě – veřejnosprávní kontrola na místě.)

Garant: Jurajdová

Konzultant: Kvapilová, Šelešovský, Póč

4. Vaším úkolem je připravit návrh reformy politiky zaměstnanosti ČR s cílem zvýšit flexibilitu pracovního trhu a současně zlepšit (nebo alespoň nezhoršit) úroveň zabezpečení zaměstnanců a žadatelů o práci (tzv. princip flexicurity). Vymezte, v čem je z tohoto hlediska současný systém nevyhovující. Doporučte, politikou které země či zemí bychom se mohli nejspíše inspirovat. Jaké problémy českého pracovního trhu by zavedení tohoto konceptu mohlo pomoci vyřešit a naopak, jaká rizika jsou s implementací flexicurity spojena? Posuďte, do jaké míry by bylo vhodné příslušný koncept v současné době do českých podmínek implementovat. Zhodnoťte dopady takové reformy na veřejné rozpočty.

Garant: Páleníková

Konzultant: Hyánek

5. Vžijte se do situace poradce politické strany. Máte za úkol vypracovat koncepci rozvoje vybraného odvětví (zdravotnictví, školství, bydlení, atd.) nebo některého jeho segmentu pro volební program strany. Zvažte, jaké relevantní informace a informační zdroje musíte použít ke splnění úkolu. Vysvětlíte svůj postup při zpracování a jednotlivé variantní způsoby řešení. Promítněte do svých úvah pokud možno co nejvíce reálných vlivů (např. ztotožněním se s některým ideovým, či politickým proudem), stejně tak uvažujte potenciální fiskální aspekty (např. v kontextu snižování deficitu veřejných rozpočtů). (Uplatněte své znalosti teorie veřejného sektoru, veřejné volby, marketingu ve VS, veřejné politiky.)

Garant: Malý

Konzultant: v podstatě všichni (podle odvětví)

6. Jste ministrem financí a Vaším úkolem je obhájit návrh státního rozpočtu. Z kterých podkladů a dokumentů národních a evropských budete vycházet? Uveďte základní charakteristiky rozpočtu a obhajte jej. Jaké hlavní body bude váš materiál obsahovat? (Uplatněte své znalosti faktorů ovlivňujících velikost veřejného sektoru, rozpočtového procesu, rozpočtových zásad, problému fiskální nerovnováhy a fiskální politiky.)

Garant: Dvořáková

Konzultant: Jahoda, Špalek, Šelešovský

7. V důsledku průběhu povodní, kdy byl vládou vyhlášen nouzový stav pro postižené kraje, v části ČR vznikla škoda na bytovém fondu, infrastruktuře a budovách v majetku státu, krajů, obcí a na majetku občanů a podnikatelských subjektů. Prvotní odhady hovoří o škodě v úhrnné výši cca 10 mld. Kč. Jakožto vedoucí pracovník MF ČR jste ministrem financí pověřen nalezením vhodných opatření pomoci ze strany státu za současné minimalizace rozpočtových dopadů a omezení morálního hazardu subjektů do budoucna. Jak budete postupovat? S kým budete jednat? Jaké argumenty, případně kroky třetích subjektů (zájmových skupin), které mohou torpédovat vaše zadání, můžete očekávat? (Uplatněte své znalosti teorie veřejného sektoru, veřejné volby, veřejných financí, krizového řízení, veřejné politiky.)

Garant: Rektorič

Konzultant: Šelešovský, Bakoš, Dostál

8. Veřejná politika dosti často operuje s pojmem distribuční spravedlnost. Jak k tomuto pojmu přistupují různé proudy politického myšlení? O jaké ekonomické směry se opírají? Popište nástroje, pomocí kterých lze měřit dopady změny v příjmové distribuci. Představte si, že v rámci reformy vláda zvýšila spotřební daň z uhlovodíkových paliv a maziv (nebo alternativně DPH). Navrhněte metodologii výzkumu, který ex ante naznačí, jak daná změna ovlivní distribuční spravedlnost. (Uplatněte své znalosti veřejné ekonomie, teorie veřejného sektoru, kvantitativních metod zkoumání ve VS a daňové teorie a politiky.)

Garant: Špalek

Konzultant: Malý, Jahoda, Fónadová

9. Vyhodnořte současnou demografickou situaci ČR a EU a výhled do budoucna. Vysvětlíte, jaké důsledky z nich plynou pro různé modely financování důchodového zabezpečení. Popište současný stav financování důchodového zabezpečení v ČR a změny (parametrické a systémové), které byly v uplynulých 15 letech přijaty. Diskutujte pozitiva a rizika přijaté reformy z roku 2011. Jaké důsledky z přijatého řešení plynou pro různé ekonomické subjekty a veřejné finance ve střednědobém a dlouhodobém horizontu? Jak v této perspektivě hodnotíte rozhodnutí Ústavního soudu o míře zásluhovosti důchodového systému? (Uplatněte své znalosti sociální politiky, teorie veřejného sektoru, metod zkoumání veřejného sektoru a veřejných financí.)

Garant: Jahoda

Konzultant: Špalek, Šelešovský

10. Jste členem pracovního týmu, který má připravit podklady pro koncepční změnu systému rodinné politiky v České republice. Stručně popište současné zabezpečení rodin s dětmi u nás včetně srovnání s jinými evropskými zeměmi. Definujte cíle, které bude vaše změna sledovat, a navrhněte ukazatele dokladující míru jejich naplnění. Doplňte váš návrh o rozbor ekonomických důsledků (zajištění rodin s dětmi, porodnost, zaměstnanost, veřejné finance). Rozpracujte úvahu o „žádoucích dopadech“ vašeho návrhu na domácnosti s dětmi vyrůstající v neúplných rodinách. (Využijte znalosti ze sociální politiky, ekonomiky sociálního zabezpečení a služeb, veřejných financí a daňové teorie a politiky.)

Garant: Wildmannová

Konzultant: Darmopilová, Jahoda

11. Připravte pro Radu vlády pro NNO analýzu státní dotační politiky (SDP) vůči NNO. Cílem Vaší analýzy je vypracovat dokument, který Radě vlády umožní rozhodnout o změnách, popř. zrušení této politiky a jejím nahrazení jiným nástrojem. Zhodnoťte změny, kterými SDP od doby svého zavedení prošla, posuďte dopady na neziskový sektor a jeho aktivity. Identifikujte problémy, spojené se současnými vlastnostmi dotační politiky a možnosti jejich řešení. Navrhněte vylepšení SDP, alternativně zvažte, jaké jiné mechanismy veřejné podpory by bylo možno zavést při současném zrušení SDP a argumentujte přednosti Vašeho návrhu.

Garant: Hyánek

Konzultant: Prouzová, Škarabelová

12. Jste poradcem Ministra zdravotnictví a připravujete podklad pro reformu systému veřejného zdravotního pojištění. Při zachování stávajícího modelu financování analyzujte roli zdravotních pojišťoven v systému a navrhněte případné změny. Zohledněte výhody a nevýhody konkurenčního prostředí ve zdravotnictví a vliv stávajícího systému přerozdělování pojistného.

Garant: Pavlík

Konzultant: Darmopilová, Malý

13. Jste členem expertního týmu, který pro Ministerstvo financí připravuje reformu systému rozpočtování ve veřejné správě. Stručně prezentujte současný stav a systémové změny, které budete navrhovat. Specifikujte a zdůvodněte rozdíly mezi centrální úrovní a úrovní ÚSC ve využití nových nástrojů rozpočtování. Argumentujte přínosy navrhovaného řešení. Pokuste se formulovat limity a hrozby, které budou ovlivňovat realizaci vašich opatření. Jaký význam má vytvoření Integrovaného informačního systému Státní pokladny v ČR (včetně CSÚIS a MIS)?

Garant: Šelešovský

Konzultant: Hornáková

14. Stal jste se manažerem neziskové organizace (uveďte modelovou organizaci, její zaměření, poslání, aktivity, apod.), která v důsledku negativní mediální kampaně ztratila částečně důvěru veřejnosti. Navíc se v důsledku toho potýká s finančními problémy, protože převážnou část jejich příjmů tvoří příspěvky od drobných dárců. Jaké postupy a nástroje zvolíte při konsolidaci organizace a při opětovném získávání důvěry veřejnosti? Na jaké zdroje financování se budete orientovat? Uveďte různé způsoby financování neziskových organizací a jejich rizika. (Uplatněte znalosti marketingu ve VS, ekonomiky neziskových organizací a fundraisingu.)

Garant: Hyánek

Konzultant: Prouzová, Škarabelová

15. Jste vedoucím odboru Magistrátu města Brna. Vaším úkolem je vypracovat metodiku rozdělování financí na kulturu; konkrétně se zaměřte na principy rozdělování peněz pro divadla. Uvažujte všechny typy divadel, nejen ta, která jsou zřizována městem. Metodiku připravujete v situaci omezení prostředků na tuto oblast o 20 %. Jaké informace budete pro tuto metodiku potřebovat, jaké principy bude metodika respektovat? Metodika má sloužit jako podklad pro politické rozhodování, vypracujte ji proto variantně.

Garant: Škarabelová

Konzultant: Pavlík, Svoboda

16. Máte připravit analýzu současného stavu a návrh na rozšíření portfolia daní k ochraně životního prostředí v ČR. Popište současnou podobu těchto daní v širším kontextu harmonizace daní a soudobého environmentalismu. Na základě jakých kritérií a ukazatelů budete hodnotit dopad současného stavu? Jak zavedení těchto daní ovlivnilo principy efektivnosti a spravedlnosti daňového systému jako celku? Navrhněte úpravu současného stavu a popište metody, které byste použili při analýze jeho předpokládaného dopadu. (Uplatněte své znalosti základů daňové teorie, daňových principů, daňové incidence, mikroekonomie a externalit a ekonomiky životního prostředí.)

Garant: Jahoda

Konzultant: Fojtíková, Vybíhal

17. Přijíždíte jako ministr financí na jednání Rady ECOFIN k současné fiskální situaci států EMU a k možné úpravě Paktu stability a růstu. Představte Radě svůj návrh, opřete ho o věcné argumenty a zhodnoťte, ve kterých zemích EU budete hledat přirozené partnery pro přijetí svého návrhu. V rámci svého návrhu reagujte na situaci zemí eurozóny v kontextu současných hospodářských problémů a ustavení nástrojů, které mají pomáhat problémovým zemím. Pokud vaše pozice není „většinovou pozicí“, vymezte se vůči ní. (Využijte poznatků z veřejných financí, teorie veřejného sektoru a teorie veřejné volby.)

Garant: Dvořáková

Konzultant: Jahoda, Hornáková

18. Jste členem expertní komise, která se zabývá strukturou rozpočtu EU. Vaším úkolem je navrhnout pro následující rozpočtový výhled (finanční perspektivu) 2014 – 2020 změny na příjmové i výdajové straně tak, aby byl „spravedlivější“ pro členské státy z pohledu jejich čisté pozice vůči rozpočtu EU a současně odrážel priority EU. Argumentujte současnými problémy systému odvodů členských států a čerpání zdrojů z rozpočtu a fondů EU. Diskutujte, jak se do vašeho návrhu/rozpočtu EU promítne plánované přijetí dalších států do EU. (Využijte poznatků z veřejných financí, teorie veřejného sektoru a řízení ve veřejném sektoru.)

Garant: Dvořáková

Konzultant: Jahoda, Hornáková

19. Analyzujte systém sociálního zabezpečení v České republice a jeho hlavní vývojové trendy. Na vhodných příkladech rozeberte komplexitu a vzájemnou protikladnost cílů, které politika sociálního zabezpečení sleduje. Pokuste se navrhnout změny a opatření, které by vedly k úsporám finančních zdrojů potřebných k financování systému nebo které by vedly ke změně vzorců chování vámi vybraných skupin obyvatel. Posuďte, nakolik by se mělo jednat o změny v sociálním zabezpečení a nakolik o změny daňového systému. Vyhodnoťte případná rizika a podmínky vašich návrhů. Navrhněte rovněž indikátory, pomocí kterých budete hodnotit dopad přijatých opatření. (Využijte poznatků z daňové teorie a politiky, sociální politiky, veřejných financí a kvantitativních metod ve veřejném sektoru)

Garant: Jahoda

Konzultant: Wildmannová, Pavlík, Darmopilová

20. Jako poradce ministra financí jste dostal za úkol připravit varianty změn ve struktuře složené daňové kvóty za účelem snížení zdanění práce. První varianta má být rozpočtově neutrální. Druhá varianta počítá současně s poklesem celkového daňového zatížení o cca 50 mld. Kč. Navrhněte a prezentujte na poradě vlády (komise u st. závěrečných zkoušek) hlavní body připravované změny. Jaké jsou pozitivní či negativní dopady změn v obou variantách, na které skupiny obyvatel připravované změny dopadnou, jaké zájmové skupiny budou nejsilněji vystupovat proti navržené reformě? (Využijte své znalosti veřejných financí, daňového systému, daňové teorie a politiky a rozhodování a řízení ve VS.)

Garant: Jahoda

Konzultant: Šelešovský

21. Jako garant a současně poskytovatel vybrané veřejné služby (např. obecní vodovod) jste v situaci, kdy je stávající infrastruktura nevyhovující a žádá si rozsáhlé investice do její modernizace. Investice do modernizace však přesahují možnosti Vašeho (obecního) rozpočtu. Realizace projektu modernizace je však nevyhnutelná z důvodu zachování dostupnosti služby pro místní obyvatele. Jak budete tento problém řešit? Jakým způsobem a za jakých podmínek budete službu poskytovat? Pokud využijete externího dodavatele, jak budete při jeho výběru postupovat? Představte jednotlivé kroky zadání takové veřejné zakázky. Jaká kritéria využijete pro hodnocení jednotlivých nabídek? Na co si budete muset při sjednávání kontraktu dát pozor? (využijte znalostí veřejných financí, metod hodnocení veřejných projektů (využijte znalosti z předmětu veřejné zakázky, veřejné projekty a jejich hodnocení)).

Garant: Páleníková

Konzultant: Soukopová

22. Jste pojišťovacím agentem společnosti nabízející doplňkové penzijní spoření. Jaké argumenty použijete, abyste svého klienta (zaměstnance, OSVČ, zaměstnavatele) přesvědčil(a) o výhodnosti uzavření smlouvy s penzijní společností? Ve světle schválené reformy se zamyslete nad rolí a perspektivou třetího pilíře v systému důchodového zabezpečení. Zhodnoťte všeobecně (ne)výhodnost doplňkového penzijního spoření ve světle minulých právních úprav, či dalších chystaných změn a s ohledem na současný a potenciální ekonomický vývoj. Zamyslete se nad vlivem věku, pohlaví, příjmu klienta a jeho ekonomickou gramotností (racionalitou). (Využijte své znalosti veřejných financí, daňového systému, sociální politiky a teorie veřejného sektoru.)

Garant: Špalek

Konzultant: Jahoda

23. Jste projektovým manažerem v občanském sdružení a Vaším úkolem je připravit projekt vycházející z poslání této neziskové organizace. Nedílnou součástí připravovaného projektu je kalkulace nákladů a zabezpečení jejich pokrytí jak z veřejných, soukromých, tak z vlastních zdrojů. Které instituce můžete žádat o poskytnutí finančních prostředků a jaká omezení s sebou může využití těchto prostředků přinést? Charakterizujte cíle Vámi navrhovaného projektu, uveďte související náklady včetně vhodných zdrojů k jejich pokrytí a dále objasněte možné účetní případy vyplývající z realizace projektu. Využijte své znalosti z ekonomiky neziskových organizací, manažerského účetnictví ve veřejném sektoru, finančního účetnictví a účetnictví neziskových organizací.

Garant: Jurajdová

Konzultant: Šinkyříková, Kvapilová

24. Jste vedoucím Odboru rozpočtu a financování města. Stojíte před úkolem připravit a představit vedení města (zastupitelstvu) zprávu o tom, jak aktuální ekonomický vývoj dopadá na hospodaření vašeho města a jaký je výhled ve střednědobém horizontu. Jaké body budou ve vaší zprávě rozpracovány a proč? Jaké externí zdroje ve své zprávě použijete? Bude vaše zpráva obsahovat variantní řešení? Případně ve které části a proč? (Uplatněte své znalosti veřejných financí a veřejné správy).

Garant: Šelešovský

Konzultant: Jahoda, Horňáková

25. Jste v pracovním týmu nového manažera pro strategii a rozvoj organizace veřejného sektoru (vyberte si typ instituce). Stojíte před úkolem navrhnout systém řízení kvality, který vychází z cíle nového manažera rozvíjet systém řízení kvality vaší organizace. Jaké oblasti by systém řízení kvality vámi vybrané organizace neměl opomenout? Uveďte jednotlivé oblasti, argumentujte jejich výběr, načrtněte nástroje, které se týkají řízení jejich kvality, diskutujte potenciál a meze těchto nástrojů v systému řízení kvality vaší organizace.

Garant: Špaček

Konzultant: Lukášová